

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ**
UNIVERSITY *of the* PELOPONNESE

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ**

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ**

Καλαμάτα 2022

Κανονισμός Εκπόνησης Επιστημονικών Εργασιών

Ο Κανονισμός Εκπόνησης Επιστημονικών Εργασιών αποσκοπεί στο να βοηθήσει τους προπτυχιακούς φοιτητές του Τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου να προετοιμάσουν και να ολοκληρώσουν με επιτυχία τις εργασίες που εκπονούν στο πλαίσιο των μαθημάτων τους. Σε αυτόν τον κανονισμό / οδηγό παρουσιάζονται οι βασικές αρχές του επιστημονικού λόγου, ο τρόπος διάρθρωσης μιας επιστημονικής εργασίας και τα κριτήρια αξιολόγησής της (δομή, μορφοποίηση κειμένου, χρήση πηγών και βιβλιογραφίας) καθώς και ζητήματα επιστημονικής δεοντολογίας. Προτείνεται στους φοιτητές να μελετήσουν τον κανονισμό και να ανατρέχουν σε αυτόν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους με στόχο την επιτυχή οργάνωση και συγγραφή των εργασιών τους.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Κεφάλαιο 1: Η επιστημονική εργασία.....	4
1.1. Ορισμός	4
1.2. Είδη επιστημονικών εργασιών	4
1.3. Είδη εργασιών στο πλαίσιο των προπτυχιακών σπουδών.....	4
1.4. Χαρακτηριστικά του επιστημονικού λόγου	4
Κεφάλαιο 2: Οδηγός συγγραφής εργασιών εξαμήνου	6
2.1. Γενικές αρχές και βασικά χαρακτηριστικά	6
2.2. Διάρθρωση της εργασίας εξαμηνιαίου μαθήματος.....	7
2.2.1. Τίτλος	8
2.2.2. Εισαγωγή	8
2.2.3. Κυρίως μέρος.....	8
2.2.4. Συμπεράσματα.....	9
2.3. Βαθμολόγηση της εργασίας	9
2.4. Αναλυτική βαθμολόγηση με βάση τα κριτήρια αξιολόγησης	9
Κεφάλαιο 3: Οδηγός συγγραφής πτυχιακών εργασιών.....	11
3.1. Η πτυχιακή εργασία.....	11
3.2. Δομή της πτυχιακής εργασίας	11
3.3. Κριτήρια αξιολόγησης και βαθμολόγηση της πτυχιακής εργασίας	13
Κεφάλαιο 4: Αξιολόγηση και χρήση των πηγών.....	15
Κεφάλαιο 5: Κριτήρια αξιολόγησης εργασιών	17
Κεφάλαιο 6: Μορφοποίηση εργασίας	19
Κεφάλαιο 7: Λογοκλοπή.....	24
7.1. Έννοια Λογοκλοπής - Παράπτωμα.....	24
7.2. Μορφές Λογοκλοπής.....	24
7.3. Τρόποι Αποφυγής Λογοκλοπής	25

Κεφάλαιο 1: Η επιστημονική εργασία

1.1. Ορισμός

Η επιστημονική εργασία είναι ένα κείμενο, το οποίο διερευνά με συστηματικό και μεθοδικό τρόπο ένα θέμα / πρόβλημα με απώτερο σκοπό την προαγωγή της επιστημονικής γνώσης. Ο συγγραφέας κατά τη διάρκεια της έρευνάς του συλλέγει σχετικό / κατάλληλο υλικό, το οποίο στην συνέχεια ταξινομεί και μελετά για να αποδείξει ή να υποστηρίξει μια θέση / άποψη πάνω στο θέμα που επεξεργάζεται. Τα αποτελέσματα της επιστημονικής εργασίας παρουσιάζονται αναλυτικά, ερμηνεύονται και τίθενται στην κρίση της ακαδημαϊκής κοινότητας.

1.2. Είδη επιστημονικών εργασιών

Μερικά βασικά είδη επιστημονικής εργασίας είναι τα παρακάτω:

- Μονογραφία (λεπτομερής επιστημονική πραγματεία για ένα ειδικό θέμα)
- Διδακτορική διατριβή (ολοκληρωμένη πραγμάτευση ενός θέματος που τεκμηριώνεται έπειτα από έρευνα και καταλήγει σε πρωτότυπα συμπεράσματα)
- Άρθρο σε επιστημονικό περιοδικό (επιστημονική εργασία περιορισμένης έκτασης που παρουσιάζει πρωτότυπα συμπεράσματα)

1.3. Είδη εργασιών στο πλαίσιο των προπτυχιακών σπουδών

- Εργασίες που εκπονούνται στο πλαίσιο ενός προπτυχιακού μαθήματος (από 3000 έως 5000 λέξεις)
- Πτυχιακή εργασία (15000 λέξεις)

1.4. Χαρακτηριστικά του επιστημονικού λόγου

Χαρακτηριστικά του επιστημονικού λόγου είναι η ακρίβεια και η σαφήνεια (κυριολεξία, αποφυγή αμφισημίας), η εκφραστική λιτότητα (αποφυγή πολλών

επιθέτων και ρητορικών σχημάτων λόγου), η αντικειμενική παρουσίαση του συζητούμενου θέματος και η ορθότητα των επιχειρημάτων. Ο λόγος του συγγραφέα μιας επιστημονικής εργασίας είναι κατεξοχήν νηφάλιος και αποδεικτικός, όχι εμπαιχτικός, δογματικός ή αφοριστικός. Καλό είναι να αποφεύγονται κατηγορηματικοί και απόλυτοι ισχυρισμοί και να χρησιμοποιούνται επιχειρήματα για την τεκμηρίωση και αξιολόγηση των θέσεων της εργασίας.

Το επιστημονικό κείμενο χαρακτηρίζεται επίσης από συνοχή: η κατανόηση και η αποδοχή ενός επιχειρήματος εξαρτάται κυρίως από το κατά πόσο ο αναγνώστης του κειμένου μπορεί να παρακολουθήσει απρόσκοπτα τον συλλογισμό του συγγραφέα. Η εργασία θα πρέπει να έχει συνεχή ροή, οι παράγραφοι και οι ενότητες θα πρέπει να συνδέονται με λέξεις ή φράσεις που δείχνουν τα μέρη της οργάνωσης του κειμένου και τα στάδια της επιχειρηματολογίας (η χρήση λέξεων και φράσεων όπως: *επίσης, στην συνέχεια..., συνεπώς, συμβάλλουν θετικά σε αυτό*).

Σε ένα επιστημονικό κείμενο αποφεύγουμε να χρησιμοποιούμε το α' ενικό πρόσωπο και συνήθως καταφεύγουμε στο α' πληθυντικό (π.χ. *Στην συνέχεια της μελέτης μας θα αναλύσουμε...*) ή στο γ' ενικό (π.χ. *Η παρούσα μελέτη παρουσιάζει τα αποτελέσματα...*). Επίσης, σε τέτοιου είδους κείμενα γίνεται εκτεταμένη χρήση της παθητικής φωνής (π.χ. *Στην παρούσα μελέτη επιχειρείται μια νέα προσέγγιση...*), διότι έτσι προβάλλεται καλύτερα το θέμα της εργασίας και η διερευνητική στάση του συγγραφέα. Γλωσσικά εργαλεία που χρησιμοποιούνται συχνά είναι ο μακροπερίοδος λόγος και η πυκνή υπόταξη, ωστόσο δεν θα πρέπει να γίνεται κατάχρησή τους – αποφεύγουμε τις μεγάλες προτάσεις που ξεπερνούν τις τέσσερις με πέντε αράδες (γραμμές κειμένου).

Το επιστημονικό κείμενο διακρίνεται για την ορθή χρήση της ορολογίας και των εννοιών που ανήκουν στο επιστημονικό πεδίο που μελετούμε. Λέξεις-κλειδιά είναι καλό να ορίζονται εξαρχής και να χρησιμοποιούνται με συνέπεια σε όλο το κείμενο.

Η πιστή μεταφορά και ορθή αξιολόγηση των πηγών εξασφαλίζει την αξιοπιστία του κειμένου. Ένα επιστημονικό κείμενο είναι τόσο περιγραφικό όσο και αποδεικτικό.

Είναι σκόπιμο να κάνουμε κριτική χρήση της βιβλιογραφίας και να διατυπώνουμε τις δικές μας απόψεις, συνδέοντας –κατά το δυνατόν– τις βιβλιογραφικές αναφορές με τα αποτελέσματα της εργασίας μας.

Κεφάλαιο 2: Οδηγός συγγραφής εργασιών εξαμήνου

2.1. Γενικές αρχές και βασικά χαρακτηριστικά

Οι φοιτητές κατά τη διάρκεια των σπουδών τους θα χρειαστεί, στο πλαίσιο των μαθημάτων τους, να συντάξουν εργασίες των οποίων τα θέματα προτείνονται συνήθως από τους διδάσκοντες. Οι εργασίες άλλοτε έχουν προαιρετικό και άλλοτε υποχρεωτικό χαρακτήρα. Σε κάθε περίπτωση, ο βαθμός τους προστίθεται σε εκείνον που προκύπτει από τη γραπτή εξέταση του μαθήματος. Για τις εργασίες του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών (ΠΠΣ) δεν απαιτείται εξαντλητική έρευνα ή ιδιαίτερα πλούσια βιβλιογραφία. Βασικός τους στόχος είναι η μελέτη της βασικής (και συμπληρωματικής) βιβλιογραφίας του εκάστοτε μαθήματος, η κατανόηση του διδακτικού υλικού, καθώς και η ανάπτυξη δεξιοτήτων των φοιτητών στην συγγραφή ενός κειμένου όπου θα εφαρμόζονται οι βασικές αρχές του επιστημονικού λόγου.

Βασικό χαρακτηριστικό μιας εργασίας είναι ότι έχει ένα κύριο θέμα, δηλαδή ένα ζήτημα προς διερεύνηση. Το κύριο θέμα διατυπώνεται στην εισαγωγική ενότητα της εργασίας, όπου επίσης γίνεται αναφορά στην δομή της εργασίας και σύντομη μνεία των ευρημάτων μας. προσέχουμε έτσι ώστε το θέμα μας να είναι διατυπωμένο με σαφήνεια και απλότητα. Επίσης, η εργασία πρέπει να χαρακτηρίζεται από αντικειμενικότητα, να βασίζεται δηλαδή σε έγκυρες πηγές που έχουν δημοσιευτεί (μονογραφίες, άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά). Τα επιχειρήματά μας πρέπει πάντα να στηρίζονται σε αναφορές στην βιβλιογραφία και στο διδακτικό υλικό του μαθήματος. Μπορούμε να χρησιμοποιούμε υλικό από το διαδίκτυο προσέχοντας όμως η πηγή να είναι έγκυρη. Αναφορές από τη Βικιπαίδεια (Wikipedia) καλό είναι να ελέγχονται για την αξιοπιστία τους καθώς μερικές φορές δεν βασίζονται σε

έγκυρες πηγές. Ωστόσο, αρκετά άρθρα έχουν πρόσβαση σε επιστημονική βιβλιογραφία.

Είναι σημαντικό οι φοιτητές / φοιτήτριες να ακολουθούν τα παρακάτω βήματα κατά την προετοιμασία και συγγραφή των εργασιών τους:

- Να κατανοούν τα θέματα που συζητούνται στα πλαίσια των μαθημάτων.
- Να διαβάζουν προσεκτικά την προτεινόμενη βιβλιογραφία και τις σημειώσεις του κάθε μαθήματος.
- Να είναι σε θέση να εφαρμόζουν τα βασικά επιχειρήματα των υπό συζήτηση θέσεων, δηλαδή των επιστημονικών απόψεων που έχουν διατυπωθεί πάνω στα θέματα προς διερεύνηση.
- Να είναι σε θέση να συντάξουν τα επιχειρήματά τους με τρόπο πειστικό και αποτελεσματικό.

2.2. Διάρθρωση της εργασίας εξαμηνιαίου μαθήματος

Η εργασία χωρίζεται στα παρακάτω μέρη:

Τίτλος

Εισαγωγή

Κυρίως μέρος

Συμπεράσματα (Επίλογος)

Βιβλιογραφία

Το κείμενο της εργασίας πρέπει να είναι ενιαίο χωρίς θεματικές κεφαλίδες. Έτσι, εξασφαλίζουμε την απρόσκοπτη ροή του κειμένου, χωρίς να βασιζόμαστε σε «εξωτερικά» βοηθήματα, όπως είναι οι τίτλοι και υπότιτλοι ενοτήτων.

Καλό θα ήταν να ετοιμάσετε ένα προκαταρκτικό σχεδιάγραμμα της εργασίας πριν ξεκινήσετε την συγγραφή της, όπου θα σημειώσετε τα επιχειρήματά σας και τη σειρά με την οποία θα αναφέρονται στο κείμενο. Η σωστή οργάνωση του κειμένου είναι πρωταρχικής σημασίας για την κατανόηση του κειμένου. Ο αναγνώστης δεν πρέπει να αναρωτιέται για το ποιο είναι το κυρίως θέμα, τα επιχειρήματα ή για τη σειρά των

συλλογισμών. Όταν ολοκληρώσετε το προκαταρτικό σχεδιάγραμμα της εργασίας, μπορείτε να γράψετε την εισαγωγική παράγραφο / ενότητα. Μπορεί να χρειαστεί να ξαναγράψετε την εισαγωγική ενότητα και τα συμπεράσματα της εργασίας μετά την ολοκλήρωση του κειμένου έτσι ώστε να είστε σίγουροι ότι ανταποκρίνονται στο κυρίως μέρος της εργασίας.

2.2.1. Τίτλος

Στην τελική φάση της εργασίας διατυπώνουμε τον οριστικό τίτλο της, ο οποίος αναφέρει επιγραμματικά το περιεχόμενο της εργασίας και κατατοπίζει άμεσα τον αναγνώστη.

2.2.2. Εισαγωγή

Στην εισαγωγή διατυπώνουμε το κυρίως θέμα της εργασίας (π.χ. *Η παρούσα εργασία εξετάζει...*) την θέση / άποψή μας πάνω στο θέμα (π.χ. *Στην εργασία αυτή επιχειρούμε να αποδείξουμε ότι...*), τη δομή της εργασίας (π.χ. *Αρχικά θα εξετάσουμε τι σημαίνει φορολογητέο εισόδημα..., στην συνέχεια θα..., και στο τέλος θα παρουσιάσουμε...*), εξηγούμε τη μεθοδολογία που ακολουθούμε (π.χ. *Στην έρευνα αυτή χρησιμοποιούμε τη δημοσιονομική κοινωνιολογία ως μεθοδολογικό εργαλείο...*) και κάνουμε μια σύντομη αναφορά στα ευρήματά μας (π.χ. *Το κυριότερο εύρημά μας...*). Στην εισαγωγή δίνουμε στον αναγνώστη μια σαφή εικόνα της εργασίας, χωρίς όμως να διατυπώνουμε επιχειρήματα και θέσεις.

2.2.3. Κυρίως μέρος

Στο κυρίως μέρος αναλύουμε το υπό συζήτηση θέμα, στηρίζοντας τα επιχειρήματά μας στην βιβλιογραφία και στο διδακτικό υλικό του μαθήματος. Δεν μεταφέρουμε αυτούσια αποσπάσματα του διδακτικού υλικού στο κείμενο της εργασίας, αλλά αναπτύσσουμε δημιουργικά και με κριτικό τρόπο τις πληροφορίες, που αντλούμε από τις πηγές μας. Δίνουμε ισότιμη έμφαση σε όλα τα επιχειρήματα και τα επιμέρους θέματα της εργασίας, έτσι ώστε να υπάρχει ισορροπία στην ανάπτυξη των παραγράφων / ενότητων. Οι παράγραφοι / ενότητες συνδέονται μεταξύ τους με

κοινή αναφορά στο κυρίως θέμα και κάθε παράγραφος ή πρόταση συνδέεται με την επόμενη με λέξεις ή φράσεις, που δείχνουν τα μέρη της οργάνωσης του κειμένου και τα στάδια της επιχειρηματολογίας (π.χ. *επίσης, στην συνέχεια, συνεπώς...*).

2.2.4. Συμπεράσματα

Στα συμπεράσματα συνοψίζουμε όλα τα επιχειρήματά μας σε μια περίληψη. Ο επίλογός μας αντικατοπτρίζει αυτό που υποστηρίξαμε ως βασική θέση στην εισαγωγή της εργασίας μας. Αποφεύγουμε να παρουσιάζουμε καινούργια επιχειρήματα, θέσεις ή αναφορές σε βιβλιογραφία. Μπορούμε, ωστόσο, να κάνουμε αναφορά σε σχετικά ζητήματα, που δεν καλύπτει η συγκεκριμένη εργασία και που θα είχαν ενδιαφέρον για τον αναγνώστη, πάντα μέσα στα όρια του θέματός μας.

2.3. Βαθμολόγηση της εργασίας

Κάθε εργασία βαθμολογείται με άριστα το δέκα (10). Ο βαθμός της εργασίας προστίθεται στον βαθμό της τελικής εξέτασης του μαθήματος, σύμφωνα με το ποσοστό που έχει ορίσει ο κάθε διδάσκων και η κάθε διδάσκουσα.

2.4. Αναλυτική βαθμολόγηση με βάση τα κριτήρια αξιολόγησης

Κριτήρια για την επιτυχή βαθμολόγηση της εργασίας είναι η σωστή οργάνωση των μερών του κειμένου, η κατανόηση και η, ως έναν βαθμό, κριτική αποτίμηση των ευρημάτων της προηγούμενης έρευνας, η ορθή τεκμηρίωση απόψεων και επιχειρημάτων και η σωστή μορφοποίηση του περιεχομένου (βλ. πιο αναλυτικά παρακάτω, Κεφάλαιο 4).

Κριτήρια	Βαθμός
1. Κατανόηση και κριτική αποτίμηση των ευρημάτων της προηγούμενης έρευνας	0-4

2. Ορθή τεκμηρίωση και επιχειρηματολογία	0-3
3. Μορφοποίηση εργασίας	0-1,5
4. Οργάνωση μερών εργασίας	0-1,5

Κεφάλαιο 3: Οδηγός συγγραφής πτυχιακών εργασιών

3.1. Η πτυχιακή εργασία

Υπάρχουν δύο (2) βασικές μορφές πτυχιακών εργασιών:

Πτυχιακή εργασία βιβλιογραφικής επισκόπησης, στην οποία γίνεται καταγραφή και αναλυτικός σχολιασμός της επιστημονικής βιβλιογραφίας / έρευνας για το υπό εξέταση θέμα,

Πτυχιακή εργασία ερευνητικής μελέτης, στην οποία γίνεται συστηματική ανάλυση και ερμηνεία ενός θέματος στην βάση μιας πρωτογενούς έρευνας (λ.χ. ερωτηματολόγιο, αρχειακή έρευνα κ.λπ.).

3.2. Δομή της πτυχιακής εργασίας

Είναι απαραίτητο να ακολουθήσετε τις παρακάτω προδιαγραφές για την μορφή του κειμένου σας. Σε περίπτωση που μια πτυχιακή εργασία δεν πληροί τις προδιαγραφές, ο επιβλέπων καθηγητής ή η επιβλέπουσα καθηγήτρια έχει το δικαίωμα να επιστρέψει το κείμενο στον φοιτητή ή στην φοιτήτρια για διόρθωση και εκ νέου υποβολή.

Οι παρακάτω οδηγίες αφορούν την συγγραφή πτυχιακής εργασίας ερευνητικής μελέτης:

Η εργασία πρέπει να περιλαμβάνει απαραίτητα εξώφυλλο, πίνακα περιεχομένων, περίληψη, κεφάλαια, συμπεράσματα και βιβλιογραφία.

Στην δεύτερη σελίδα εμφανίζεται το ευχαριστήριο σημείωμα (προαιρετικά). Ο συγγραφέας μπορεί να εκφράσει τις ευχαριστίες του σε αυτούς που τον βοήθησαν στην εκπόνησή της.

Στην τρίτη σελίδα εμφανίζεται η περίληψη (**ΠΕΡΙΛΗΨΗ / ABSTRACT**) της εργασίας, η οποία δεν πρέπει να υπερβαίνει τις 200-250 λέξεις. Στόχος της περίληψης είναι να εκθέσει με συνοπτικό τρόπο το θέμα της έρευνας, τα κύρια σημεία της μεθοδολογίας,

τα σημαντικότερα ευρήματα και συμπεράσματα. Την περίληψη ακολουθούν οι λέξεις-κλειδιά. Αποτελούνται συνήθως από πέντε (5) το πολύ βασικούς όρους που χαρακτηρίζουν το περιεχόμενο της εργασίας.

Στην τέταρτη σελίδα εμφανίζεται ο πίνακας περιεχομένων. Περιλαμβάνει σχηματικά τα σημαντικότερα στοιχεία της δομής της εργασίας (εισαγωγή, κεφάλαια, υποκεφάλαια, συμπεράσματα, βιβλιογραφία, παραρτήματα).

Στην συνέχεια εμφανίζονται οι τυχόν λίστες με πίνακες, διαγράμματα, εικόνες καθώς και η λίστα με τις συντομογραφίες των όρων που χρησιμοποιούμε στην εργασία. Οι συντομογραφίες γράφονται ολογράφως την πρώτη φορά που τις χρησιμοποιούμε στην περίληψη και στην εισαγωγή.

Ακολουθεί η εισαγωγή (**ΕΙΣΑΓΩΓΗ**), η οποία πρέπει να περιλαμβάνει μια περίληψη κάθε κεφαλαίου της εργασίας. Στην εισαγωγή γίνεται μια πρώτη συνοπτική παρουσίαση του θέματος και του αντικειμένου της εργασίας. Ουσιαστικά η εισαγωγή είναι ο αναλυτικός σχολιασμός του καταλόγου περιεχομένων. Στην εισαγωγή θα πρέπει να αναφέρεται συνοπτικά το θεωρητικό υπόβαθρο της εργασίας, η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε, η βιβλιογραφική επισκόπηση του θέματος, ο σκοπός της εργασίας και τα ερευνητικά ερωτήματα, τα οποία έχει θέσει και επιχειρεί να απαντήσει η εργασία.

Η εργασία δομείται με την μορφή κεφαλαίων. Κάθε κεφάλαιο αντιπροσωπεύει μια θεματική ενότητα (θεωρητικό πλαίσιο / υπόβαθρο, μεθοδολογία, ευρήματα και συζήτηση, συμπεράσματα).

Ειδικότερα, το θεωρητικό πλαίσιο / υπόβαθρο (**ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ / ΥΠΟΒΑΘΡΟ**) στην περίπτωση της εμπειρικής έρευνας περιλαμβάνει μια μικρή επισκόπηση της σχετικής βιβλιογραφίας και του θεωρητικού μοντέλου το οποίο χρησιμοποιούμε. Στο τέλος του κεφαλαίου διατυπώνουμε τις ερευνητικές ερωτήσεις της εργασίας μας, δηλαδή τις υποθέσεις εργασίας που αναμένουμε να επαληθευθούν αναλόγως με το είδος και τον σχεδιασμό της έρευνας. Ελέγχουμε αν τα ερωτήματά μας είναι διατυπωμένα με απλότητα, σαφήνεια και αν είναι συγκεκριμένα.

Το κεφάλαιο που ασχολείται με την μεθοδολογία (**ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ**) περιλαμβάνει ανάλυση της μεθοδολογίας που χρησιμοποιήσαμε κατά την πορεία της έρευνας. Δίνουμε πληροφορίες για το υλικό που χρησιμοποιήσαμε (π.χ. ετήσιοι οικονομικοί δείκτες, ερωτηματολόγια), το δείγμα των ατόμων που συμμετείχαν στην έρευνα (π.χ.

ηλικία, φύλο, κοινωνικοοικονομικό προφίλ, μορφωτικό επίπεδο, τόπος διαμονής, εργασιακή κατάσταση), τις ερευνητικές τεχνικές που χρησιμοποιήσαμε (π.χ. ημι-δομημένες ή σε βάθος συνεντεύξεις, δομημένα ερωτηματολόγια), καθώς και τη διαδικασία που ακολουθήσαμε κατά τη συλλογή των δεδομένων (π.χ. χρόνος και τόπος έρευνας, τρόπος επιλογής δείγματος και υλικού, οδηγίες που ακολούθησε το δείγμα, σειρά παρουσίασης των ερωτηματολογίων).

Στο κεφάλαιο ευρήματα και συζήτηση (**ΕΥΡΗΜΑΤΑ** και **ΣΥΖΗΤΗΣΗ**) παρουσιάζουμε τα αποτελέσματα της έρευνας καθώς και την ερμηνεία και αξιολόγησή τους. Εφόσον έχουμε κάνει στατιστική ανάλυση, οργανώνουμε τα αποτελέσματα σε πίνακες και γραφήματα και δίνουμε στον αναγνώστη πληροφορίες που απαιτούνται για να ερμηνευθούν τα αποτελέσματα (περιγραφικοί στατιστικοί δείκτες, μέσοι όροι, τυπικές αποκλίσεις, συχνότητες). Έπειτα από κάθε εύρημα είναι καλό να ακολουθεί η σχετική συζήτηση για να μην επαναλαμβάνονται τα αποτελέσματα σε ξεχωριστό κεφάλαιο. Η ερώτηση που θα πρέπει να απαντηθεί είναι αν τα ευρήματα υποστηρίζουν την ερευνητική μας υπόθεση.

Στα συμπεράσματα (**ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ**) αναφέρουμε τα σημαντικότερα ευρήματα της έρευνας και συζητούμε κατά πόσο τα ευρήματα καλύπτουν τους στόχους της έρευνας που τέθηκαν στην εισαγωγή. Επίσης, αναφέρουμε σημεία που δεν καλύπτει η έρευνα, περιορισμούς της έρευνας και συγκεκριμένα ζητήματα που μπορούν να γίνουν αντικείμενο μελλοντικής έρευνας.

Στο παράρτημα (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ**) μπορούμε να συμπεριλάβουμε ό,τι άλλο υλικό έχουμε χρησιμοποιήσει το οποίο είναι τόσο εκτεταμένο ώστε να μη μπορεί να ενταχθεί στο κύριο σώμα της εργασίας (π.χ. ερωτηματολόγια).

3.3. Κριτήρια αξιολόγησης και βαθμολόγηση της πτυχιακής εργασίας

Κριτήρια	Βαθμός
1. Σχεδιασμός εργασίας	0-1,5
2. Βιβλιογραφική επισκόπηση	0-2
3. Μεθοδολογία, συλλογή και ανάλυση δεδομένων	0-3

4. Συμπεράσματα και προτάσεις	0-2
5. Γραπτή και προφορική παρουσίαση	0,15

Κεφάλαιο 4: Αξιολόγηση και χρήση των πηγών

Μία από τις πιο σημαντικές διαδικασίες στην εκπόνηση επιστημονικών εργασιών είναι ο εντοπισμός, η ταξινόμηση και η μελέτη της σχετικής με το αντικείμενο της εργασίας βιβλιογραφίας. Η διάκριση μεταξύ πηγών και κριτικής βιβλιογραφίας ή μεταξύ πρωτογενούς και δευτερογενούς βιβλιογραφίας είναι καλό να τηρείται αυστηρά, καθώς η κριτική βιβλιογραφία συχνά παραθέτει αποσπάσματα μόνο των πηγών. Οι πρωτογενείς πηγές περιλαμβάνουν πρωτογενή ποιοτικά ή ποσοτικά δεδομένα, όπως επίσης και αρχαιακό υλικό. Οι δευτερογενείς πηγές είναι μελέτες και έρευνες των πρωτογενών πηγών.

Για τον εντοπισμό της κατάλληλης βιβλιογραφίας χρησιμοποιούμε τον κατάλογο βιβλιοθηκών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (<http://opac.library.uop.gr/>), ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων (π.χ. HEAL-LINK, JSTOR), μηχανές αναζήτησης στο διαδίκτυο (π.χ. το Google Scholar για επιστημονικά άρθρα), καταλόγους εκδοτών (Elsevier, Wiley, Sage), όπως και βιβλία αναφοράς (λεξικά, εγκυκλοπαίδειες). Το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης (<https://www.ekt.gr/>) προσφέρει, μεταξύ άλλων, πρόσβαση σε διδακτορικές διατριβές (<https://www.didaktorika.gr/eadd/>).

Η αποδελτίωση της βιβλιογραφίας είναι ένα σημαντικό στάδιο στον αρχικό σχεδιασμό μιας επιστημονικής εργασίας. Με την αποδελτίωση συγκεντρώνουμε, ταξινομούμε και αξιολογούμε τις πληροφορίες και το υλικό που θεωρούμε χρήσιμο για τη συγγραφή της εργασίας. Σε αυτό το στάδιο μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε καρτέλες αποδελτίωσης, που καλό είναι να περιλαμβάνουν τα παρακάτω στοιχεία για κάθε βιβλίο ή άρθρο που έχουμε στην βιβλιογραφία μας:

- Βασικά βιβλιογραφικά στοιχεία του βιβλίου ή του άρθρου (συγγραφέας, τίτλος, χρονολογία, τίτλος περιοδικού – αν πρόκειται για άρθρο).
- Σύνοψη των κύριων σημείων του βιβλίου ή του άρθρου.
- Αποσπάσματα που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν αυτολεξεί ως παραθέματα.
- Προσωπικές απόψεις και παρατηρήσεις του φοιτητή / της φοιτήτριας σχετικά με το θέμα που πραγματεύεται η πηγή.

Ένα δεύτερο σημαντικό βήμα είναι η ταξινόμηση και κατηγοριοποίηση του υλικού σε θεματικές ενότητες. Είναι μια ενεργητική διαδικασία που συνδέεται άμεσα με την εικόνα που έχει διαμορφώσει ο φοιτητής / η φοιτήτρια σχετικά με την πιθανή δομή της εργασίας. Σε αυτό το σχέδιο μπορούν να εντοπισθούν τυχόν κενά και ελλείψεις, τα οποία μπορούν να αντιμετωπιστούν έγκαιρα.

Κεφάλαιο 5: Κριτήρια αξιολόγησης εργασιών

Τα παρακάτω κριτήρια θεωρούνται σημαντικά για την επιτυχή βαθμολόγηση της εργασίας:

- Γνώση και κατανόηση των σχετικών θεμάτων, θεωριών, γνωστικών σχημάτων και ευρημάτων, τα οποία αναλύονται στις διαλέξεις και παραδόσεις του μαθήματος καθώς και στην σχετική βιβλιογραφία. Είναι σημαντικό να προσφέρετε μια ισορροπημένη σύνοψη των παραπάνω και να τα εφαρμόσετε κατάλληλα στο θέμα σας. Δώστε έμφαση στα κύρια ζητήματα και κάντε μια σύνθεση παρόμοιων απόψεων από διαφορετικούς συγγραφείς. Συνοψίστε τις θέσεις της προηγούμενης έρευνας, χρησιμοποιώντας τα δικά σας λόγια. Συσχετίστε τα αποτελέσματα των προηγούμενων ερευνών με το δικό σας θέμα. Τέλος, χρησιμοποιήστε κατάλληλα παραδείγματα.
- Κριτική αξιολόγηση των ευρημάτων της προηγούμενης έρευνας. Μια καλή εργασία περιγράφει, συνοψίζει αλλά επίσης αξιολογεί με κριτικό τρόπο τη σχετική βιβλιογραφία. Ο σκοπός της εργασίας δεν είναι να ασκήσετε κριτική σε έμπειρους θεωρητικούς και ερευνητές, αλλά να δείξετε ότι είστε ικανοί να σκέφτεστε με οξυδέρκεια. Χρησιμοποιήστε σύγκριση και αντιπαράθεση για να παρουσιάσετε τα θετικά στοιχεία, αλλά και τους περιορισμούς προηγούμενων ερευνών. Τι είδους ζητήματα μένουν αναπάντητα; Προσπαθήστε να γράψετε με ισορροπημένη και αντικειμενική ματιά.
- Ορθή τεκμηρίωση και επιχειρηματολογία. Οργανώστε το υλικό σας όσο πιο αποτελεσματικά μπορείτε έτσι ώστε να υποστηρίξετε την ανάπτυξη ορθών συλλογισμών. Μην θεωρείτε τίποτα δεδομένο. Η απλή παράθεση ισχυρισμών δεν θεωρείται απόδειξη. Όλοι οι ισχυρισμοί πρέπει να συνοδεύονται από αποδείξεις, δηλαδή από ανάλυση και ερμηνεία των ευρημάτων που παρουσιάζουμε. Τα συμπεράσματα πρέπει να πηγάζουν από τα τεκμήρια. Μην εικάζετε, μην προβλέπετε, μην ηθικολογείτε και, κυρίως, μην αναφέρεστε στα συναισθήματά σας. Τέλος, σε περιπτώσεις εργασίας ερευνητικού τύπου, όπου χρειάζεται συλλογή και ανάλυση ποσοτικών ή ποιοτικών δεδομένων, θα πρέπει να

χρησιμοποιήσετε μια έγκυρη και αξιόπιστη μεθοδολογία. Προσδιορίστε την μεθοδολογία που θα ακολουθήσετε και κάντε παραπομπή σε δημοσιευμένο παράδειγμα της εφαρμογής της στο πεδίο με το οποίο ασχολείστε. Επίσης, συζητείστε το κατά πόσο είναι κατάλληλη η μεθοδολογία για την έρευνά σας. Δείξτε επίγνωση των περιορισμών της έρευνας. Αναφερθείτε σε νομικά ή ηθικά κωλύματα (π.χ. εξασφαλίστε την ανωνυμία του δείγματος).

- Επιμέρους κριτήρια για την επιτυχή βαθμολόγηση της εργασίας είναι η σωστή οργάνωση των μερών του κειμένου, ο ορθός τρόπος παραπομπής και η σωστή μορφοποίηση του περιεχομένου.

Κεφάλαιο 6: Μορφοποίηση εργασίας

Είναι απαραίτητο να ακολουθήσετε τις παρακάτω προδιαγραφές για την μορφή του κειμένου σας.

Η εργασία πρέπει να περιλαμβάνει απαραίτητα εξώφυλλο με τα εξής παρακάτω στοιχεία:

Εμφάνιση κειμένου, εξώφυλλο

Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου
Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής

Τίτλος μαθήματος
Όνοματεπώνυμο φοιτητή / φοιτήτριας

Τίτλος εργασίας
[Υπότιτλος]

Χειμερινό ή Εαρινό Εξάμηνο – Ακαδημαϊκό έτος

Το κείμενο να έχει πλήρη στοίχιση και να έχει έκταση περίπου 3000 λέξεις (μη συμπεριλαμβανομένων των πινάκων, των σημειώσεων και της βιβλιογραφίας).

Στοιχεία γραμματοσειράς: Times New Roman 12 pt.

Περιθώρια: επάνω-κάτω 2,54 εκ., δεξιά-αριστερά 3,14 εκ.

Διάστιχο: 1,5

Η αρίθμηση των σελίδων γίνεται με αραβικά σύμβολα (1, 2, 3,..) και είναι συνεχής από το εξώφυλλο, στο οποίο όμως δεν εμφανίζεται αριθμός. Ο αριθμός στις επόμενες σελίδες εμφανίζεται στο πάνω δεξί μέρος της σελίδας.

Όλα τα κεφάλαια πρέπει να φέρουν τίτλο που γράφεται με έντονα γράμματα (π.χ. **Συμπεράσματα**). Τυχόν υποκεφάλαια αριθμούνται διαδοχικά και γράφονται με έντονα γράμματα (π.χ. **2.1.**, **2.2.**...). Υποενότητες στα υποκεφάλαια εμφανίζονται με πλάγια γραφή (2.1.1., 2.1.2.,...). Η πρώτη παράγραφος έπειτα από κάθε κεφάλαιο ξεκινάει από την άκρη αριστερά, ενώ οι επόμενες αρχίζουν σε απόσταση 0.5 εκ. από την αριστερή άκρη του κειμένου. Στην αρχή κάθε κεφαλαίου κάνουμε μια μικρή εισαγωγή και στο τέλος μια σύνοψη της θεματικής ενότητας, φροντίζοντας να συνδέσουμε το κάθε κεφάλαιο με το επόμενο του.

Οι Πίνακες καλό είναι να είναι διαμορφωμένοι σε πλέγμα. Οι παράγραφοι στους Πίνακες έχουν μονό διάστιχο. Για παράδειγμα:

Πίνακας 1: Βασικοί οικονομικοί δείκτες της Ελλάδας, 1980-90

Βασικοί οικονομικοί δείκτες	1980	1985	1990
Επενδύσεις / ΑΕΠ (%)	24,2	19,1	18,9
Ρυθμός μεταβολής ΑΕΠ (%)	1,8	3,1	-0,3
Ρυθμός πληθωρισμού (%)	24,9	19,3	20,4
Ποσοστό ανεργίας (%)	2,8	10,2	8,3
Εξαγωγές / Εισαγωγές (%)	48,8	44,5	41,5

Χρήση παραπομπών και παραθεμάτων

Η παράθεση απόψεων ενός συγγραφέα μέσα σε ένα επιστημονικό κείμενο συνοδεύεται απαραίτητως από το επίθετο του συγγραφέα (ή των συγγραφέων), την χρονολογία δημοσίευσης του κειμένου και τον αριθμό σελίδας.

Για παράδειγμα:

...(Krugman / Wells 2019, 192-193)...

ή

...όπως αναφέρουν οι Krugman και Wells (2019: 192-193)...

Αναφορές σε αναδημοσιευμένο κείμενο περιλαμβάνουν και την χρονολογία της αρχικής έκδοσης (π.χ. Schumpeter [1918] 1954).

Σε περίπτωση πολλαπλών βιβλιογραφικών αναφορών, οι διαφορετικοί συγγραφείς χωρίζονται μεταξύ τους με κόμμα.

Ένα άρθρο με δύο έως τέσσερις συγγραφείς περιλαμβάνει όλα τα επίθετα στην πρώτη παραπομπή και ακολουθεί μόνο το επίθετο του πρώτου συγγραφέα με την ένδειξη et al. / κ.ά. στην συνέχεια. Για παράδειγμα:

(Krugman, Obstfeld, Marc 2016)

(Krugman et al. 2016)

Άρθρα με περισσότερους από τέσσερις συγγραφείς θα πρέπει να αναφέρονται με την ένδειξη et al. / κ.ά. σε όλες τις παραπομπές.

Αν από τον ίδιο συγγραφέα έχουν εκδοθεί δύο βιβλία ή άρθρα την ίδια χρονιά, τότε σημειώνουμε ένα μικρό γράμμα μετά την χρονολογία έκδοσης (π.χ. Keynes 1930a).

Παραδείγματα παραπομπών μέσα στο κείμενο:

Η διπλογραφία επέβαλε τον εξορθολογισμό των εμπορικών επιχειρήσεων και οι επιχειρηματίες νοιάζονταν πλέον για τις αξίες που συσώρευαν (Chiapello 2007: 266).

ή

Σύμφωνα με την Chiapello (2007: 266), η διπλογραφία επέβαλε τον εξορθολογισμό των εμπορικών επιχειρήσεων και οι επιχειρηματίες νοιάζονταν πλέον για τις αξίες που συσώρευαν.

Χρήση υποσημειώσεων: Οι υποσημειώσεις πρέπει να είναι σύντομες και να γράφονται στο τέλος κάθε σελίδας (σε Times New Roman 10 pt). Οι δείκτες των σημειώσεων μέσα στο κείμενο πρέπει να εμφανίζονται έπειτα από τα σημεία στίξης, όπου αυτά υπάρχουν.

Για παράδειγμα:

Στις Σχολές αυτές, τα θέματα περί κράτους, οικονομίας και διακυβέρνησης προσεγγίζονταν από μια τεχνική οπτική, στην οποία η στατιστική ως διοικητική δραστηριότητα καταγραφής δεδομένων συγκροτούσε την αναγκαία γνώση για να διοικηθεί ένα σύγχρονο για την εποχή κράτος.¹

Σημεία στίξης

Τα διπλά εισαγωγικά («...») χρησιμοποιούνται μόνο για παραπομπές, πλήρεις ή μερικές, και τα αποσιωπητικά δεν συμβολίζονται ποτέ με παραπάνω από τρεις τελείες (...). Όταν τα παραθέματα ξεπερνούν τις τρεις σειρές κειμένου, πρέπει να γράφονται χωριστά, χωρίς εισαγωγικά, με μια κενή σειρά πάνω και κάτω από το κείμενο, με διάστημα 1 εκ. δεξιά και αριστερά του κανονικού κειμένου και αναφορά στην πηγή.

Για παράδειγμα:

[...]. Σύμφωνα με το πρώτο φορολογικό αξίωμα του Adam Smith:

Οι πολίτες κάθε κράτους οφείλουν να συνεισφέρουν στην υποστήριξη της κυβέρνησης, όσο το δυνατόν, σε αναλογία με τις αντίστοιχες ικανότητές τους το οποίο σημαίνει σε αναλογία με την πρόσοδο που απολαμβάνουν κάτω από την προστασία του κράτους.²

¹ A. Desrosières, *Η πολιτική των μεγάλων αριθμών*, Αθήνα 2005, σ. 27.

² D. P. O' Brien, *The Classical Economists Revisited*, Πρίνστον 2004, σ. 288.

Δεν υπογραμμίζουμε λέξεις, φράσεις, προτάσεις ή παραδείγματα, ούτε χρησιμοποιούμε έντονη γραφή (**bold letters**), με εξαίρεση στους τίτλους ενοτήτων. Τα πλάγια γράμματα (*italics*) μπορούν να υποδηλώσουν ορολογία / όρο ή έμφαση.

Συμβουλή: Πριν από την τελική υποβολή της εργασίας μας, ελέγχουμε την στίξη και τυχόν ορθογραφικά λάθη ή άλλου είδους λάθη, ξαναδιαβάζοντας προσεκτικά το κείμενό μας σε εκτυπωμένη μορφή.

Κεφάλαιο 7: Λογοκλοπή

7.1. Έννοια Λογοκλοπής - Παράπτωμα

Ως λογοκλοπή ορίζουμε την οικειοποίηση των απόψεων, ιδεών ή φράσεων άλλων ερευνητών χωρίς να κάνουμε αναφορά στο έργο τους. Ακόμα και παράφραση των απόψεων κάποιου ερευνητή, χωρίς την παράθεση της αντίστοιχης παραπομπής, θεωρείται λογοκλοπή. Η λογοκλοπή είναι ηθικό και νομικό παράπτωμα και επισύρει κυρώσεις. Το Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής ως ακαδημαϊκή μονάδα του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου υιοθετεί και εφαρμόζει πλήρως τον Κανονισμό κατά της Λογοκλοπής του Πανεπιστημίου που εγκρίθηκε με την Απόφαση 18.30-6-2021 της Συγκλήτου του.

7.2. Μορφές Λογοκλοπής

Η λογοκλοπή μπορεί να είναι εκούσια ή ακούσια, μερική (αντιγραφή μέρους κειμένου χωρίς να υπάρχει σαφής αναφορά της προέλευσής του) ή ολική (αντιγραφή ολόκληρης πηγής). Παρακάτω παρατίθενται ενδεικτικές μορφές λογοκλοπής:

- Η κατά λέξη αντιγραφή τμήματος ή ακόμη και ολόκληρου του πνευματικού έργου και η παρουσίασή του ως πόνημα του/της συγγραφέως.
- Η αντιγραφή αυτούσιου κειμένου ή μέρους αυτού χωρίς τη χρήση εισαγωγικών ή χωρίς την κατάλληλη αναφορά βιβλιογραφικής παραπομπής.
- Η κατά λέξη μετάφραση και οικειοποίηση ξενόγλωσσων κειμένων/ παραγράφων/φράσεων στην ελληνική γλώσσα.
- Η αντιγραφή εικονογράφησης, σχεδίων, εικόνων, φωτογραφιών ή άλλου οπτικού υλικού χωρίς την κατάλληλη αναφορά βιβλιογραφικής παραπομπής.
- Η αυτολογοκλοπή, δηλαδή η ανακύκλωση-ανασύνθεση παλαιών έργων του/της συγγραφέως και η παρουσίαση τους ως νέα αυτοτελή εργασία.
- Η οικειοποίηση μιας σκηνοθετικής ή παραστατικής προσέγγισης έργου κάποιου τρίτου και η παρουσίασή του ως προσωπική δημιουργία.
- Η εσφαλμένη παράθεση πηγών.

7.3. Τρόποι Αποφυγής Λογοκλοπής

Η ακαδημαϊκή έρευνα και συγγραφή απαιτεί τη σαφή παράθεση απόψεων, πορισμάτων ή ιδεών από το έργο άλλων επιστημόνων, στο οποίο πρέπει πάντα με ακρίβεια να γίνονται παραπομπές, σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες. Επισημαίνεται ότι αποτελεί ατομική ευθύνη του φοιτητή/ερευνητή να ακολουθεί τους κανόνες ακαδημαϊκής δεοντολογίας, προκειμένου να αποφεύγει πρακτικές που οδηγούν λογοκλοπή.

Ακολουθούν ορισμένες βασικές αρχές για την αποφυγή λογοκλοπής:

- Αποφυγή αντιγραφής και επικόλλησης (copy –paste) αυτούσιου κειμένου ή μέρους αυτού.
- Εντοπισμός βιβλιογραφίας και λεπτομερής καταγραφή βιβλιογραφικών στοιχείων.
- Αναγνώριση της πρωτοτυπίας της ιδέας.
- Παράθεση αποσπάσματος με τη χρήση εισαγωγικών και αναφορά στην πηγή.
- Παράφραση κειμένου με παράλληλη αναφορά στην πηγή
- Χρήση εισαγωγικών σε αυτούσιο κείμενο και αναφορά στην πηγή.
- Ανάλυση και αξιολόγηση των πηγών (κυρίως από το διαδίκτυο).
- Μετάφραση ξενόγλωσσου κειμένου με αναφορά στην πηγή
- Καθοδήγηση από τον επιβλέποντα καθηγητή.
- Εισαγωγή βιβλιογραφίας στο τέλος του κειμένου. Αξίζει να σημειωθεί ότι προσωπικές απόψεις/ιδέες/θεωρίες καθώς και γεγονότα που αποτελούν «κοινή γνώση» δεν χρήζουν αναφοράς σε πηγή.